

Nr 150.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pension å allmänna indragningsstaten åt f. d. daglönaren K. G. Hultberg; given Stockholms slott den 16 mars 1923.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

P. Albin Hansson.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 16 mars 1923.

Närvarande:

Statsministern och ministern för utrikes ärendena BRANTING, statsråden LINDQVIST, THORSSON, OLSSON, SANDLER, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, ÅKERMAN, SCHLYTER, ÖRNE.

Departementschefen, statsrådet Hansson anför härefter:

Enligt kungörelsen den 25 november 1910 (Svensk författningssamling nr 130, sid. 6), angående pensionering av de vid marinen anställda förmän bland daglönare, sjukvaktare och övriga daglönare, är daglönare vid uppnådda 65 levnads- och 25 tjänstår berättigad till pension.

Bihang till riksdagens protokoll 1923. 1 saml. 121 häft. (Nr 148—152.) 587 23 2

Enligt kungörelse den 24 augusti 1920 (Svensk författningssamling nr 645) bestämdes pensionen för daglönare, som pensionerades efter den 30 juni 1920, att utgöra vid en tjänstetid av 25 år, för förman och sjukvaktare 600 kronor samt för annan daglönare 500 kronor, vartill komme förhöjning intill viss gräns av nämnda pensionsbelopp med 20 kronor för varje fullt tjänstår därutöver.

Beträffande daglönares avgång från anställning gällde före den 1 januari 1918 den bestämmelsen, att daglönare, som fyllt 65 år, skulle, därest han vore berättigad till pension, uppsägas från sin anställning vid flottan och anmälas till pensions erhållande. Från och med den 1 januari 1918 hava emellertid särskilda stadganden rörande anställning m. m. av varvsarbetare (daglönare) trätt i tillämpning, och skall enligt ifrågavarande bestämmelser varvsarbetare, som fyllt 65 år, uppsägas från sin anställning samt, om han är berättigad till pension, anmälas till erhållande därav.

Sedan fråga uppkommit, huruvida varvsarbetare, som antagits före den 1 januari 1918, borde avskedas med tillämpning av sistberörda bestämmelse, även om han icke vore berättigad till pension, förordnade Kungl. Maj:t genom brev den 18 mars 1921, att föreskriften, att varvsarbetare, som fyllt 65 år, skulle uppsägas från sin anställning, tillsvidare ej skulle tillämpas i fråga om varvsarbetare, vilken antagits före den 1 januari 1918, samt att i fråga om uppsägning av sådan arbetare den äldre bestämmelsen alltså fortfarande skulle gälla, dock med iakttagande att medgivande att kvarstå i tjänsten, därest så med kronans fördel befunnes förenligt, icke finge lämnas för längre tid än högst tre år efter uppnådd ålder av 65 år.

I en till Kungl. Maj:t ställd, den 14 december 1922 dagtecknad skrift har daglönaren vid flottans varv i Stockholm Karl Gustaf Hultberg, under åberopande att han jämlikt bestämmelserna i ovanberörda brev den 18 mars 1921 vore skyldig att avgå ur tjänst den 24 februari 1923, anhållit att bliva tillerkänd pension vid sin avgång ur tjänsten, oaktat han då icke komme att innehava den för pensions erhållande föreskrivna tjänstetid.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Hultberg, som är född den 24 februari 1855, tjänstgjort vid flottans varv i Stockholm i över 21 år; att han därunder, fränsett två förseelser, begångna 1908 resp. 1910, ådagalagt ett gott uppförande och god tjänstbarhet; att hans arbetsduglighet på grund av kronisk lungsjukdom är nedsatt; samt att hans avlöning, dyrtidstillägg fränräknat, under de senaste åren utgjort omkring 1,700 kronor för år, varjämte han åtnjutit förmånen av fri bostad.

Marinförvaltningen har i utlåtande uti ärendet den 8 februari 1923 anfört, att det på grund av bestämmelserna i förenämnda brev den 18 mars 1921 kunde inträffa, att arbetare avskedades vid hög ålder utan att vara pensionsberättigad. Efter framställning av Kungl. Maj:t till 1922 års riksdag (proposition nr 29) hade riksdagen beviljat pensioner å allmänna indragningsstaten till belopp mellan 550 och 350 kronor åt vissa av nyss berörda anledning avskedade arbetare vid flottans varv i Stockholm (riksdagens skrivelse nr 302, punkt 19). Hultberg måste vid uppnådda 68 år den 24 februari 1923 i likhet med nyssnämnda arbetare erhålla avsked utan att innehava pensionsberättigande tjänstetid. Då han likväl tjänat staten i omkring 21 år 5 månader och torde vara i behövande omständigheter, syntes pension böra beredas honom. Pensionsbeloppet skulle med tillämpning av de grunder, som i det nyss åberopade pensionsärendet följts vid beloppens bestämmande, bliva 450 kronor för år.

På grund härav hemställde marinförvaltningen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att Hultberg finge, räknat från och med dagen näst efter den, då han erhållit avsked från varvet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en pension av 450 kronor för år.

Statskontoret har den 6 mars 1923 avgivit utlåtande i ärendet och därvid åberopat vad marinförvaltningen i sitt utlåtande anfört och hemställt.

I likhet med vederbörande myndigheter anser jag det vara med rättvisa och billighet överensstämmande, att Hultberg, vilken, enligt vad jag under hand erfarit, erhållit avsked den 24 nästlidna februari, kommer i åtnjutande av pension från och med dagen näst efter sin avgång ur tjänst. Under åberopande härav och då jag i fråga om pensionsbeloppets storlek biträder myndigheternas ståndpunkt, får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förre daglönaren vid flottans varv i Stockholm Karl Gustaf Hultberg må från och med den 25 februari 1923 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 450 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Fritz Dahlborn.

STOCKHOLM, K. L. BECKMANS BOKTR., 1923.